

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМІРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗООЛОГІЇ ІМ. І.І. ШІМАЛЫГАУЗЕНА НАН УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ГІДРОЕКОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАРАЗИТОЛОГІВ

Проблеми та перспективи розвитку сучасної біології та біологічної освіти

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*За матеріалами
I Всеукраїнської науково-практичної конференції
від 29-30 жовтня 2021 р.*

ЖИТОМИР
Видавець ПП «Свро-Волинь»
2021

УДК 378.147:57

П 78

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 22 від 26 листопада 2021 року)*

Рецензенти:

Бордюк Наталія – доктор педагогічних наук, доцент, директор комунального закладу позашкільної освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр» Житомирської обласної ради
Житова Олена – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та захисту лісу Поліського національного університету
Поліщук Наталія – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики викладання навчальних предметів комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

Редакційна колегія:

Киричук Галина Євгенівна – ректор ЖДУ імені Івана Франка, д. б. н., проф. (голова);
Боцян Тетяна Вікторівна – проректор з наукової і міжнародної роботи ЖДУ імені Івана Франка, к. е. н., доц.;
Корнійчук Наталія Миколаївна – проректор з навчальної роботи ЖДУ імені Івана Франка, к. б. н., доц.;
Афанасьєв Сергій Олександрович – директор Інституту гідробіології НАН України, д. б. н., проф.;
Гнатуш Світлана Олексіївна – завідувач кафедри мікробіології Львівського національного університету імені Івана Франка, к. б. н., проф.;
Грубінко Василь Васильович – завідувач кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка, д. б. н., проф.;
Жовнерчук Ольга Валентинівна – старший науковий співробітник відділу акарології Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, к. б. н.;
Кузьменко Людмила Петрівна – доцент кафедри біології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, к. б. н., доц.;
Романенко Віктор Дмитрович – почесний директор Інституту гідробіології НАН України, академік НАНУ, д. б. н., проф.;
Романенко Олександр Вікторович – завідувач кафедри біології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, академік НАНУ, д. б. н., проф.;
Харченко Віталій Олександрович – заступник директора Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, д. б. н., ст. н. с.;
Шапран Юрій Петрович – завідувач кафедри біології, методології і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі, д. пед. н., проф.;
Юришинець Володимир Іванович – заступник директора Інституту гідробіології НАН України з наукової роботи, д. б. н.;
Романюк Руслана Костянтинівна – декан природничого факультету ЖДУ імені Івана Франка, д. пед. н., к. б. н., доц.;
Павлюченко Олеся Вікторівна – завідувач кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к. б. н., доц.;
Єрмошина Тетяна Вікторівна – доцент кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к. б. н., доц.;
Шевчук Світлана Юріївна – доцент кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к. б. н., доц.;
Печериця Галина Дмитрівна – лаборант кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка.

*Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, власних імен та інші
відомості відповідають автори публікацій. Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.*

ISBN 978-617-7992-22-5

© Житомирський державний університет
імені Івана Франка, 2021
© Видавець ПП «Євро-Волинь», 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МОЛЕКУЛЯРНА БІОЛОГІЯ, БІОФІЗИКА ТА БІОХІМІЯ

<i>В.В. Куйбіда, П.П. Коханець, В.В. Лопатинська, Т.Т. Куйбіда</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВУГЛЕВОДІВ У СПОРТИВНІЙ ПРАКТИЦІ	10
<i>А.А. Лобзін, І.О. Погоріла</i> ПРОБЛЕМА ЗАХВОРЮВАННЯ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ В УКРАЇНІ	12
<i>Н.А. Міцик, І.О. Погоріла</i> ВПЛИВ СОЛЬОВОГО НІКОТИНУ НА ЦЕНТРАЛЬНУ НЕРВОВУ СИСТЕМУ	15
<i>І.О. Першко</i> ЦИТОХРОМИ P450: ЕВОЛЮЦІЯ ТА НЕДОЛІКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФЕРМЕНТАТИВНОЇ СИСТЕМИ	18
<i>К.П. Проскурівська</i> ВМІСТ ЗАГАЛЬНИХ ЛІПІДІВ В ОРГАНІЗМІ <i>VIVIPARUS VIVIPARUS</i>	21
<i>Н.Р. Савіна, І.О. Погоріла</i> ТУБЕРКУЛЬОЗ В УКРАЇНІ: ГРУПИ РИЗИКУ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ	23
<i>О.М. Суховерська, О.В. Старостенко</i> РОЛЬ РЕЦЕПТОРА ЕПІДЕРМАЛЬНОГО ФАКТОРА РОСТУ У РЕГУЛЯЦІЇ ПРОЛІФЕРАЦІЇ РАКОВИХ КЛІТИН	26

СЕКЦІЯ 2. ГЕНЕТИКА ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ

<i>Є.А. Богданенко, І.О. Погоріла</i> АЛЬБІНІЗМ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	28
<i>Л.І. Броннікова</i> КОМПЛЕКСНА СТІЙКІСТЬ КЛІТИННИХ КУЛЬТУР ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ (<i>TRITICUM AESTIVUM L.</i>)	30
<i>М.А. Власик, І.О. Погоріла</i> МУКОВІСЦИДОЗ В УКРАЇНІ	33
<i>А.В. Василенко, Ю.В. Максименко</i> АЛЬТЕРНАТИВНІ ВИДИ ПАЛИВА ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	35
<i>А.О. Горобець, Ю.В. Максименко</i> БІОТЕХНОЛОГІЯ В РОСЛИННИЦТВІ: ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНІ ОРГАНІЗМИ	36
<i>А.О. Жук, Ю.В. Максименко</i> БІОТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ КУЛЬТУРИ КЛІТИН І ТКАНІН РОСЛИН ТА ТВАРИН	38
<i>К.В. Косовська, Ю.В. Максименко</i> КУЛЬТИВУВАННЯ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ЧЕРВОНОКЛЕШНЕВОГО РАКА В ШЛУЧНИХ УМОВАХ ЯК НОВИЙ ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ У ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	40

В.П. Курбала, Н.М. Димар СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ЦЕЛІАКІЇ ЯК СПАДКОВОГО АУТОІМУННОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ТОНКОЇ КИШКИ	42
Ю.І. Лукашевич, І.О. Погоріла СИНДРОМ ЕДВАРДСА	45
Н.С. Нечипорук, Ю.В. Максименко РОЗВИТОК БІОТЕХНОЛОГІЇ ЗД-БІОПРИНТИНГУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	47
М.А. Овод, Ю.В. Максименко ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ МІКРОВОДОРОСТЕЙ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИРОБНИЦТВА СИРОВИНИ З БІОМАСИ	49
О.В. Пасс ПОКАЗНИКИ ШВИДКОСТІ РЕАКЦІЇ ОСАДЖЕННЯ ЕРИТРОЦИТІВ ЯК ІНФОРМАТИВНІ ДАНІ ПРО СТАН ІМУННОЇ СИСТЕМИ РИБ НА ПРИКЛАДІ ДІЇ В-ГЛЮКАНІВ	51
О.М. Усенко, Т.О. Леонтьєва СТУПІНЬ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІОГЕННИХ ЕЛЕМЕНТІВ У КУЛЬТУРАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗЕЛЕНОЇ ВОДОРОСТІ <i>MONORAPHYDIUM GRIFFITHII</i> (BERK.) KOMARK.-LEGNER. ЗА ДІЇ ПОВЕРХНЕВО АКТИВНИХ РЕЧОВИН (БЕЗФОСФАТНИХ ТА ФОСФАТНИХ ПОРОШКІВ)	52
І.П. Федорчук, Ю.В. Максименко ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ БІОТЕХНОЛОГІЇ В КОСМЕТОЛОГІЇ	55
К.М. Хилько, І.О. Погоріла ГЕМОФІЛІЯ В УКРАЇНІ	58
М.Д. Хомякова, Л.С. Церковняк, О.Ю. Руда ВИЯВЛЕННЯ ГЕНЕТИЧНИХ ВІДХИЛЕНЬ НА ЕМБРІОНАЛЬНІЙ СТАДІЇ РОЗВИТКУ ПЛОДА	60

СЕКЦІЯ 3. БІОЛОГІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ РОСЛИН ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА БОТАНІКА

Д.В. Медовник, Ю.Г. Крот, Ю.М. Красюк, О.В. Левицька, Д.О. Кудрявцева ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВОДНОГО ГІАЦИНТУ <i>EICHORNIA CRASSIPES</i> (MART.) SOLMS. В ШТУЧНОМУ ГІДРОФІТНОМУ МОДУЛІ	62
С.О. Плакідін, С.О. Марченко, О.Ю. Руда ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КОНЦЕНТРАЦІЇ СТИМУЛЯТОРА РОСТУ «ГЕТЕРОАУКСИНЬ» ДЛЯ ПРОРОЩУВАННЯ НАСІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	65

СЕКЦІЯ 4. ДЕНДРОЛОГІЯ, ІНТРОДУКЦІЯ РОСЛИН ТА ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТУРА

- О.О. Василюк, С.С. Євсікова*
ІНТРОДУКЦІЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ РОСЛИННОГО РІЗНОМАНІТТЯ
(*DIOSPYROS KAKI* L.) НА КРЕМЕНЕЧЧИНІ 67
- І.О. Зайцева, М.І. Гудимов*
ЛАНДШАФТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ РАЙОННОГО
ПАРКУ «ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ» У МІСТІ ДНІПРО 69
- Н.І. Крецул*
АНАЛІЗ ВИДОВОГО СКЛАДУ ДЕНДРОФЛОРИ ПАРКІВ
ПЕРЕЯСЛАВА 71
- В.Б. Левченко, М.В. Ткаченко*
ІНТРОДУКЦІЯ МОДРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ (*LARIX DECIDUA* MILL.
L. EUROPAEA) В ЛІСОРΟΣЛИННИХ УМОВАХ ДЕРЖАВНОГО
ПІДПРИЄМСТВА «ЗАРІЧАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» 74

СЕКЦІЯ 5. БІОЛОГІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТВАРИН ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЗООЛОГІЯ

- Л.В. Билина, Л.М. Шевчук*
БІОЛОГІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ ДВОСТУЛКОВИХ МОЛЮСКІВ
РОДИНИ PISIDIIDAE (MOLLUSCA: BIVALVIA) РІЧКИ ГОРИНЬ В
МЕЖАХ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 77
- А.В. Василенко, Д.А. Вискушенко*
ПРЕДСТАВНИКИ РОДИНИ ДРОЗДОВІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 79
- О.О. Ігнатенко*
СУЧАСНИЙ СТАН ФАУНИ ЧЕРЕВОНОГИХ М'ЯКУНІВ
(*GASTROPODA*) РІЧКИ УБОРТЬ Й ІНШИХ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ
ГІДРОМЕРЕЖІ ЇЇ БАСЕЙНУ 80
- И.А. Костина*
ВЛИЯНИЕ ДИЕТ РАЗНОГО ЖИРНОКИСЛОТНОГО СОСТАВА НА
ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ СТАРЫХ КРЫС 83
- Ю.Ю. Мельник, Б.В. Мельник, С.Ю. Шевчук*
ОСОБЛИВОСТІ ЗБОРУ ТА КУЛЬТИВУВАННЯ ДЕЯКИХ ПРОТИСТІВ 86
- В.В. Мороз*
ЧИСЕЛЬНІСТЬ ДОЩОВИХ ЧЕРВІВ РІЗНИХ БІОЦЕНОЗІВ
ЖИТОМИРЩИНИ 88
- Н.С. Нечипорук, Ю.В. Максименко*
ГАЛОУТВОРЮЮЧІ КОМАХИ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ БАРАНІВКИ 89
- О.С. Павліченко, Т.В. Єрмошина*
ФОРМИ НАУЧІННЯ ТВАРИН: ЕВОЛЮЦІЯ ПОВЕДІНКИ 91
- Г.Д. Печериця, О.С. Негодюк, Т.В. Єрмошина*
ЕВОЛЮЦІЙНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ТВАРИН 93

<i>Р.К. Романюк, І.І. Андрущук</i> СПІВІСНУВАННЯ ПЕРЛІВНИЦЕВИХ ТА ДРЕЙСЕН (<i>MOLLUSCA: BIVALVIA</i>) В РІЧЦІ ТЕТЕРІВ	96
<i>А.П. Стадницьенко, Ю.В. Бабич</i> ЩО ЧЕКАЄ НА ПОПУЛЯЦІЇ АЛОВИДІВ ВИТУШОК ГІДРОМЕРЕЖІ УКРАЇНИ ЗА ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ?	98
<i>І.П. Федорчук, Ю.В. Максименко</i> ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ КОКЦЕНЕЛІД ЖИТОМІРЦІНИ	101
<i>К.А. Шерстобасва, Д.А. Вискушенко</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ УТРИМАННЯ ТЕРНЕЦІЇ <i>GLO FISH</i> – ТРАНСГЕННОЇ МОДИФІКАЦІЇ <i>GYMNOCORYMBUS TERNETZI</i> (BOULENGER, 1895) В АКВАРІУМІ	103
<i>К.А. Шерстобасва, М.Ю. Павленко, К.П. Проскурівська, М.С. Кончаківська, Т.В. Єрмошина</i> ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІЛОГЕНЕТИЧНОЇ СИСТЕМАТИКИ	105
<i>Р.В. Янко, Е.Г. Чака</i> МОРФОЛОГІЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ЛЕГКИХ КРЫС ПОСЛЕ ВЛИЯНИЯ АЛИМЕНТАРНОЙ ДЕПРИВАЦИИ	107

**СЕКЦІЯ 6. ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ,
БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПАТОГЕННОГО ВПЛИВУ ПАРАЗИТІВ**

<i>Є.О. Бондарчук, І.О. Погоріла</i> ВПЛИВ ПАРАЗИТИЧНИХ ОРГАНІЗМІВ НА ГОЛОВНИЙ МОЗОК	109
<i>Б.С. Гончарук, І.Н. Новікова</i> ТОКСОКАРОЗ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ, ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА	112
<i>В.М. Плис</i> ДОЩОВИЙ ЧЕРВ'ЯК ЯК РЕЗЕРВУАРНИЙ, ПРОМІЖНИЙ Й ДОДАТКОВИЙ ХАЗЯЇН ЗА ІНВАЗІЙНИХ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ПТИЦІ І ТВАРИН	114
<i>А.І. Реп'ях, Н.М. Димар</i> ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЕНТЕРОБІОЗУ ЯК ОДНОГО ІЗ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ КОНТАКТНИХ ГЕЛЬМІНТОЗІВ	117
<i>В.С. Сидоренко</i> ЗМІНИ ФОРМЕННИХ ЕЛЕМЕНТІВ КРОВІ <i>SANDER LUCIOPERCA</i> ВНАСЛІДОК ІНВАЗІЇ <i>EUSTRONGYLIDES EXCISUS</i>	119
<i>Д.Ю. Столяренко, О.В. Павлюченко</i> ПАРАЗИТОФАУНА БДЖОЛИ МЕДОПОСНОЇ (<i>APIS MELLIFERA</i>)	121
<i>В.О. Устименко, І.О. Погоріла</i> ТРЕМАТОДОЗИ, ЯКІ РОЗПОВСЮДЖЕНІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	123

**ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ
ЕНТЕРОБІОЗУ ЯК ОДНОГО ІЗ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ
КОНТАКТНИХ ГЕЛЬМІНТОЗІВ**

А.І. Рен'ях¹, Н.М. Димар²

^{1,2}Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, бульвар Тараса Шевченка, 13, Київ, 01001, Україна

Ентеробіоз – паразитарне захворювання людини, яке викликається гостриками людськими (*Enterobius vermicularis*) – нематодами довжиною 1–2 мм, що паразитують у товстому кишечнику. Основними ризиками інфікування визнано недотримання правил особистої гігієни (миття рук після відвідування туалету), оніхофагія. Попри задовільний практичний результат протигельмінтної хіміотерапії майже у 90% пацієнтів залишається висока можливість реінфекції та самоінфікування, що потребує детальнішого дослідження доз препаратів, схем лікування та шляхів профілактики ентеробіозу [2].

ВООЗ висвітлила статистичні дані, згідно яких більше ніж 80% населення нашої планети хворіють паразитарними захворюваннями. Ентеробіоз є найбільш поширеним гельмінтозом, оскільки кожного року реєструється понад мільйон нових випадків захворюваності на ентеробіоз. Ентеробіоз зустрічається у всіх регіонах земної кулі, але є найбільш поширеним у регіонах з помірним кліматом. Вважається, що загалом у світі інфіковано гостриками не менше 1 млн людей. Здебільшого це діти віком молодше двох років. Однак ентеробіоз наявний також у не менше 28% вихователів дитячих садочків [2]. При проведенні аналізу розповсюдження ентеробіозу серед дитячого населення виявлено, що найбільший відсоток захворювань спостерігається серед школярів – 54,6%, діти, що відвідують дитячі дошкільні заклади становлять 21,7%, на неорганізовані діти припадає 23,7%. У віковій структурі хворі на ентеробіоз діти до 1-го року становлять 0,9%, 1-4 роки – 28,4%, 5-9 років – 50,2%, 10-14 років – 17,2%, 15-17 років – 3,3% [3].

Джерелом інвазії ентеробіозу являються виключно хворі люди. До механізмів зараження належать фекально-оральний та контактно-побутовий, який вважається основним. Найбільш імовірними факторами передачі гостриків є контакт через брудні руки, іграшки та харчові продукти, на яких містяться яйця паразита. Зустрічаються також випадки зараження під час плавання в басейні та вдихання яєць разом із пилом.

Вхідними воротами для *E. vermicularis* є ротова порожнина. Яйця потрапляють в шлунково-кишковий тракт, досягають тонкого кишечника, де личинки звільняються від оболонки. Далі личинки потрапляють до сліпої кишки, де через 2–3 тижні вони сягають статевої зрілості та починають новий цикл відкладання яєць. Самка, переважно вночі, через сфінктер прямої кишки виповзає назовні, а саме на перинальну складку або ж шкіру промежини, де відкладає 100–300 яєць [1]. Яйця, які відклали самки гостриків, дозрівають протягом короткого часу (лише 4–6 годин) і стають інвазійними для людини.

Яйця *E. vermicularis* вважаються відносно стійкими до умов навколишнього середовища, оскільки зберігають свою інвазивність протягом 2-4 тижнів [1].

Клінічна картина хронічної фази ентеробіозу неоднозначна. У більшості хворих на етеробіоз хронічна фаза протікає без будь яких клінічних симптомів. Вирішальним у клінічній картині є інтенсивність інвазії і частота супер- і реінвазії [1]. Основними симптомами, які буде відмічати в себе хворий в гострому періоді будуть біль в животі, ранковий кишковий дискомфорт, нудота, свербіж в ділянці відхідника, прискорене оформлення випорожнень (до 4 разів на добу). Така симптоматика може тривати протягом 5-7 днів, зникати і знову повторюватися.

Найбільш частими ускладненнями ентеробіозу являються садна, дерматити, вторинні бактеріальні запалення, які виникають внаслідок розчухування перианальної ділянки. Також більш тяжкими ускладненнями вважаються проктит та парапроктит, апендицит та апендикопатія, екземи, які виникають в ділянці розчухів [1].

Діагностика ентеробіозу – це дуже актуальне питання. Один із найбільш ефективних методів вважається метод «липкої стрічки», ефективність якого становить 50-90% за умови дотримання певних правил: обстеження проводять до ранкової дефекації та перед ранковими гігієнічними процедурами. Заради ефективності метод проводять тричі в різні дні. Альтернативним даному методу є мазок із прямої кишки [2].

При підозрі на наявність ентеробіозу необхідно звертатись до лікаря. Для того щоб попередити захворювання потрібно дотримуватися простих правил: мити руки перед їжею, після туалету і після сну; вранці і ввечері проводити гігієнічні процедури перианальної ділянки теплою водою з милом; щодня змінювати натільну та постільну білизну; тримати в чистоті нігті; не брати пальці до рота, не гризти нігті, боротися з цими звичками у дітей; якомога частіше проводити вологе прибирання в приміщенні передування хворих; проводити дегельмінтизацію домашніх тварин [3].

Отже, ентеробіоз – це одна із найбільш поширених паразитарних інвазій людини у світі. Враховуючи високу контагіозність збудника, важливим є дотримання правил особистої та громадської профілактики, а вразі наявності джерела інвазії та симптомів захворювання, негайно звернутися до лікаря для визначення оптимальної схеми лікування.

Література

1. Бодня К.І., Бодня І.П. Энтеробиоз. *Актуальная инфектология*. 2014. № 2 (3). С. 142–148. URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/39653>. (дата звернення 17.10.2021).
2. Жарікова Ю.В. Гострики: діагностика та лікування. URL: <https://www.umj.com.ua/article/176495/gostriki-diagnostika-ta-likuvannya> (дата звернення 17.10.2021).
3. Актуальність проблеми ентеробіозу у дітей. URL: <http://www.ses.lviv.ua/seslab/index.php?id=29> (дата звернення 17.10.2021).